

Sygn. akt I CSK 3466/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z powództwa S. K. i B. K.  
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.  
o ustalenie i zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 października 2022 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku  
Sądu Apelacyjnego w Katowicach  
z dnia 10 stycznia 2022 r., sygn. akt I ACa 329/20,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 4 050 zł  
(cztery tysiące pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa  
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 stycznia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z 6 lutego 2020 r. w sprawie z powództwa S. K. i B. K. przeciwko Bank S.A. w W. o ustalenie i zapłatę, w punktach 2 i 3 w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powodów do niepodzielnej ręki 164 177,95 zł z odsetkami, a w pozostałej części powództwo oddalił. Ponadto sąd odwoławczy oddalił apelację powodów w pozostałej części oraz oddalił apelację pozwanego w pozostałej części.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu drugiej instancji w punktach 1, 3, 4 i 5 oraz domagał się uchylenia tego wyroku w

zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a także na istnienie potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości

i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (tj. art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 k.c., art. 455 k.c. oraz art. 481 k.c.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, niepubl., i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

W skardze kasacyjnej jako istotne zagadnienie prawne wskazano pytania:

a) czy żądania konsumenta stwierdzenia nieważności umowy, jako skutku zarzucanej abuzywności niektórych jej postanowień wiąże Sąd krajowy i zwalnia z obowiązku badania czy zastosowanie środków przewidzianych przez właściwe przepisy krajowe pozwala na przywrócenie sytuacji prawnej i faktycznej konsumenta, jaka istniałaby w braku tego nieuczciwego warunku czy też oceny możliwości dalszego wykonywania umowy po stwierdzeniu abuzywności części jej postanowień Sąd bada niezależnie od żądania konsumenta, kierując się zasadą prymatu utrzymania umowy długoterminowej w mocy i oceniając sprawę obiektywnie, z zastosowaniem regulacji i przepisów krajowych oraz z uwzględnieniem postanowień „pozostałych”, w tym zawartych w wiążącym strony Regulaminie;

b) czy abuzywne są postanowienia odwołujące się do kursów z tabel kursowych Banku, pomimo określenia w umowie weryfikowalnych zasad i kryteriów określania kursów w tabelach kursowych Banku;

c) czy w przypadku badania wzorca umownego w trybie tzw. „indywidualnej” kontroli stosuje się art. 385 § 2 k.c., w tym czy zasada dokonywania wykładni postanowień „niejednoznacznych” na korzyść konsumenta ma pierwszeństwo przed badaniem wzorca umownego w trybie kontroli tzw. „indywidualnej”;

d) czy w przypadku uznania abuzywności jedynie dającej się wyinterpretować „normy” umownej, należy usunąć całą treść postanowienia, czy jedynie wyinterpretowaną z postanowienia „normę”, z pozostawieniem pozostałej treści postanowienia w mocy, jeżeli taki zabieg pozwala z jednej strony usunąć przyczynę abuzywności i przywrócić równowagę kontraktową, a z drugiej strony pozwala na utrzymanie umowy w pozostałej części w mocy, bez zmiany jej charakteru i bez nadmiernej ingerencji w nawiązany przez strony stosunek umowny;

e) czy abuzywność klauzuli różnicy kursowej skutkuje abuzywnością klauzuli ryzyka kursowego, a jeśli tak to czy klauzula ryzyka kursowego upada w całości czy w części oraz czy w przypadku abuzywności klauzuli ryzyka kursowego w całości lub w części, zastosowanie znajdą postanowienia Umowy (Regulaminu) dotyczące oprocentowania dla kredytów złotówkowych czy dla kredytów indeksowanych do waluty obcej.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano również na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. W istocie zagadnienia prawne wskazane przez skarżącego są pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów

prawa. Ponadto przedstawiona problematyka była już przedmiotem orzecznictwa Sądu Najwyższego (zob. np. uchwałę 7 sędziów SN – zasadę prawną - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki SN: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20; z 21 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22; i z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).